

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. februar 2020
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Nikolai Pindstrup
Sagsnr.: 2020-0032/09-0081
Dok.: 1381809

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 23 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christoffer Aagaard Melson (V).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 23 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Vil ministeren fremsende en oversigt, der viser udviklingen år for år i de sidste 10 år på retsområdet i Grønland på disse områder:

- Sagsbehandlingstider fra anmeldelse til fældende afgørelse.
- Responstider fra anmeldelse af en episode er modtaget hos politiet, til politiet er fremme.
- Politiets opklaringsprocent.

I det omfang det er muligt, bedes de samme tal angivet for Danmarks og Færøernes vedkommende med kommentarer til de forskelle, der måtte være mellem rigsdelenene.”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet om udviklingen i sagsbehandlingstiden udarbejdet en opgørelse over sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse på retsområdet i Grønland fra 2014-2018. Opgørelsen er foretaget på baggrund af data fra kriminalregisteret og Grønlands Politis sagsstyringssystem Avannarleq. Det skal her til bemærkes, at en sag kun indgår i opgørelsen, hvis sagen er korrekt registreret i Avannarleq og indrapporteret til kriminalregisteret. Tallene kan således afvige fra opgørelser, hvor der kun er anvendt data fra en af kilderne. Opgørelsen er foretaget fra 2014 til 2018, da det er vurderet, at datakvaliteten før 2014 ikke er tilstrækkelig. Opgørelsen er vist i tabel 1 nedenfor.

Justitsministeriet har fremsendt tabel 1 til Rigsadvokaten og bl.a. i lyset heraf indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der oplyser følgende:

”Med hensyn til sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til fældende afgørelse har Rigsadvokaten fra Justitsministeriet modtaget en opgørelse af sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse på retsområdet i Grønland fra 2014-2018. Rigsadvokaten har til sammenligning udarbejdet en opgørelse af sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse fra 2014 til 2018 i Danmark. Opgørelsen for Danmark er foretaget på baggrund af data fra POLSAS, og da POLSAS ikke anvendes på Færøerne, er det ikke muligt at opgøre sammenligningstal for Færøerne. Opgørelsen for Danmark er vist i tabel 2.

Tabel 1: Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse - Grønland (dage)

Afgørelsestype	2014	2015	2016	2017	2018
Domme	919	896	640	577	593
Udeblivelsesdom	705	724	324	311	360
Udenretlige bøder	72	96	68	74	103
Øvrige afgørelser	478	762	852	708	666
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	691	720	478	415	419

Anm.: Tabellen viser udviklingen i sagsbehandlingstiden i antal dage fra anmeldelse til senest fældende afgørelse fordelt på år og afgørelsestype. Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på justitsministeriets datamodel, der bygger på data fra kriminalregisteret og Avannarleq. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Sagsbehandlingstiden er opgjort på forholdsniveau.

Kilde: Justitsministeriet, på baggrund af data fra kriminalregisteret og Avannarleq.

Tabel 2: Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse - Danmark (dage)

Afgørelsestype	2014	2015	2016	2017	2018
Domme	328	352	378	399	428
Udeblivelsesdom	131	122	129	169	202
Udenretlige bøder	57	61	56	62	62
Øvrig afgørelse	216	217	236	252	348
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	114	118	113	120	136

Anm.: Tabellen viser udviklingen i sagsbehandlingstiden i antal i dage fra anmeldelse til seneste fældende afgørelse fordelt på år og afgørelsestype. Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringsystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringsystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Sagsbehandlingstiden er opgjort på forholdsniveau.

Kilde: Anklagemyndighedens datamodel på baggrund af data fra POLSAS.

Rigsadvokaten har i forbindelse med besvarelsen indhentet bidrag fra Grønlands Politi, der oplyser følgende:

”Med hensyn til tallene i tabel 1 bemærkes generelt, at tallene for sagsbehandlingstiden i de afgjorte sager for navnlig 2014 og 2015 er præget af det bunekbækampelsesprojekt, der afviklede en stor mængde gamle sager, der havde afventet berømmelse i kredsretterne, hvilket i sagens natur driver den gennemsnitlige afgørelsestid op.

Det bemærkes endvidere, at en række forhold i Grønland medfører, at sagsbehandlingstiden i nogle sager trækker ud. Dette skyldes bl.a. de geografiske forhold, hvor det pga. vidners eller gerningsmænds bopæl i bygder og adresseskift er vanskeligt at få afsluttet efterforskningen i sagen, ligesom berammelsestiden i kredsretten kan være lang.

Den begrænsede adgang til at afsige udeblivelsesdomme (i praksis kun i bødesager) bevirker endvidere, at sager i højere grad end i Danmark må udsættes, hvis tiltalte ikke møder. I Danmark er andelen af alle sager med en udeblivelsesdom¹ på ca. 50%, hvorimod andelen af sager i Grønland, der afgøres som udeblivelsesdomme måles i promiller.

Et forhold, der endvidere kan bevirke en øget sagsbehandlingstid, er de sager, hvor der skal foretages mentalobservation. Sagsbehandlingstiden kan i disse sager ofte trække ud, idet mentalobservationer foretages af psykiatere fra Danmark, der kommer til Grønland 2-3 gange om året. Afhængigt af omstændighederne kan sådanne mentalundersøgelser trække sagsbehandlingstiden ud med 5-6 måneder. Det bemærkes herved, at karakteren af kriminaliteten i Grønland, hvor en større andel af de afgjorte sager vedrører drab og sædelighedsforbrydelser mv. end i Danmark (i 2018 var andelen 10,6 % i Grønland imod 0,5% i Danmark), skønnes at medføre et større behov for at lade en mentalobservation indgå i sagen end i Danmark.””

2. Jeg er opmærksom på de grønlandske forhold, der gør, at sagsbehandlingstiden gennemsnitligt er højere end i Danmark, og det ligger mig meget på sinde, at kriminalsagskæden fungerer i Grønland, ligesom Justitsministeriets myndigheder i Grønland skal leve op til deres ansvar for at sikre kortest mulige sagsbehandlingstider navnlig af hensyn til de personer, der er involveret i sagen. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Justitsministeriet har oprettet et egentligt kontor (Nordatlantkontoret), som bl.a. har til opgave at opdatere ministeriets lovgivning for Grønland og Færøerne samt sikre, at Justitsministeriet har et vedvarende fokus på at styrke justitsområdet i Grønland. For mig er det helt naturligt at arbejde for en standard, der svarer til standarden i Danmark.

Der afholdes desuden et årligt møde i Rådet for Grønlands Retsvæsen, der navnlig har til formål at varetage koordinationen mellem Grønlands Selvstyre og rigsmyndighederne om kriminal- og retsplejelovgivningen, herunder også i relation til kriminalsagskæden.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet i 2019 gennemførte flere lovgivningsinitiativer for Grønland. I den forbindelse kan nævnes lov nr. 1427 af 17. de-

¹ Kategorien udeblivelsesdomme indeholder også sager, der gennemgår den forenkede bødesagsproces.

ember 2019 om ændring af retsplejelov for Grønland (Gengivelse af forklaringer i kriminalsager, revision af reglerne om legemsundersøgelse, normering af Retten i Grønland m.v.), som trådte i kraft den 1. januar 2020, der indførte hjemmel til at udnævne en yderligere dommer ved Retten i Grønland. Ansættelsen af en yderligere dommer ved Retten i Grønland vil i endnu højere grad gøre det muligt for Retten i Grønland og kredsretterne at fokusere på kortere sagsbehandlingstider, ligesom Retten i Grønland vil kunne øge indsatsen for at kompetenceudvikle kredsdommere og kredsdommerkandidater.

I indeværende år arbejder Justitsministeriet – efter aftale med Naalakkersuisut – bl.a. på et lovforslag, der har til formål at udvide adgangen til at afsige udeblivelsesdomme og indføre regler om behandling af tilståelsessager, så der kan afsiges straksdomme. Justitsministeriet er desuden ved at færdiggøre et lovforslag, der bl.a. har til formål at implementere politireformen for Grønland. Grønlands Politi ligestilles herved med de øvrige danske politikredse, hvilket indebærer, at der skabes rammer, som styrker understøttelsen af politiets arbejde i politikredsen og en bedre koordinering og strategisk styring af dansk politi som helhed.

Formålet med disse initiativer er bl.a. at nedbringe sagsbehandlingstiden i kriminalsager i Grønland. Jeg er i øvrigt meget opmærksom på løbende at tage initiativer, der kan være med til forbedre sagsbehandlingstiden i kriminalsager i Grønland.

3. Rigspolitiet har for så vidt angår spørgsmålet om responstider oplyst, at der ikke findes systemer hos Grønlands Politi, der understøtter registrering af responstider, hvorfor det ikke er muligt at besvare den del af det stillede spørgsmål.

4. Det bemærkes i forhold til spørgsmålet om politiets opklaringsprocent i Grønland og Danmark, at der i denne besvarelse forstås andelen af sager, der ikke henlægges (tabel 3 og 4 nederst).

Det har ikke været muligt at udarbejde en oversigt over udviklingen i sagsproduktionen de seneste 10 år, da datakvaliteten i Grønlands Politis sagsstyringssystem Avannarleq før 2014 er vurderet til at være for tvivlsom og usikker. Tabel 3 viser af denne grund udviklingen i sagsproduktionen fra 2014 og frem til 2018 fordelt på afslutningsformer for alle forhold i Grønland. Af sammenligningsmæssige hensyn er det tilsvarende valgt at vise udviklingen i Danmark i samme periode (tabel 4).

Tabel 3: Andel af henlagte sager i forhold til den samlede sagsproduktion i Grønland

Afslutningsår	2014	2015	2016	2017	2018
Henlægning	2291	2586	2498	2213	2144
Antal afgjorte sager	6613	7660	6063	5191	4849
- Heraf andel ikke henlagte sager	65%	66%	59%	57%	56%
- Heraf andel henlagte sager	35%	34%	41%	43%	44%

NOTE: Opgørelsen er baseret på en kombination af data fra Kriminalregisteret og Avannarleq. Det bemærkes, at Grønlands politis sagsstyringssystem (Avannarleq) er et journaliserings- og sagsystem og ikke et egentligt statistiksystem. Opgørelsen er behæftet med stor usikkerhed, idet datakvaliteten er afhængig af en manuel indtastning af oplysninger. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig som følge af efteropdateringer. Alle afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort. For at indgå i opgørelsen af antal henlægninger er det en nødvendig betingelse, at sagerne ikke har en sigtelse, er afsluttet og har en foranstaltning, der er markeret med blank eller "henlagt" i Avannarleq og samtidig ikke eksisterer i kriminalregisteret.

Tabel 4: Andel af henlagte sager i forhold til den samlede sagsproduktion i Danmark (uden ATK)

Afslutningsår	2014	2015	2016	2017	2018
Henlægning	265.957	249.916	253.380	248.062	230.460
Antal afgjorte sager	717.274	666.621	627.410	590.277	618.440
- Heraf andel ikke henlagte sager	63%	63%	60%	58%	63%
- Heraf andel henlagte sager	37%	37%	40%	42%	37%

NOTE: Opgørelsen er baseret på en kombination af data fra POLSAS og Kriminalregisteret. Det bemærkes, at politiets sagsstyringssystem (POLSAS) er et journaliserings- og sagsystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig som følge af efteropdateringer. Afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort.

Bortset fra i 2018, hvor andelen af henlagte sager er lidt højere i Grønland end i Danmark, fremgår det af tabellerne, at andelen af henlagte sager er nogenlunde ens i Grønland og Danmark. Opgørelserne over sagsproduktionen i Grønland og Danmark bør sammenlignes med stor forsigtighed, da kriminalitetsbilledet og sagsproduktionens størrelse er vidt forskellig (Danmark har en ca. 100 gange større sagsproduktion end Grønland). Derudover er datakilderne baseret på forskellige systemer, modenhed og "datadisciplin".

Det bemærkes afslutningsvist, at Rigspolitiet har været i dialog med Færøernes Politi, der oplyser, at en tilsvarende opgørelse af opklaringsprocenten for Færøernes Politi vil kræve en manuel gennemgang af en meget betydelig datamængde henset til dataproduktionen de pågældende fire år. En sådan opgørelse vil samtidig være behæftet med betydelig usikkerhed grundet datakvaliteten, og Rigspolitiet har således ikke fundet anledning til at foretage en sådan gennemgang.